

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0

ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาพัทลุง

THE INNOVATION LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN
THAILAND 4.0 TO TEACHER OPINIONS UNDER THE PHATTHALUNG
SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA DISTRICT OFFICE

¹ปิยนารถ สุขธนพันธ์ และ ²กนกกร ศิริสุข

¹Piyanard Sukhonthaphan and ²Kanokkorn Sirisuk

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, ประเทศไทย

Songkhla Rajabhat University, Thailand.

²kanokkorn.si@skru.ac.th

Received: May 29, 2024; **Revised:** June 27, 2024; **Accepted:** July 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน 3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและราย

¹ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ยุคไทยแลนด์ 4.0, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of the study were: 1) Study the innovative leadership of school administrators under the Phatthalung Secondary Education Service Area Office, 2) Compare the innovative leadership of school administrators under the Phatthalung Secondary Education Service Area Office, classified by school size, educational level, and work experience, and 3) Study the problems and suggestions regarding the innovative leadership of school administrators in the Thailand 4.0 Era. They were classified according to the opinions of teachers under the Phatthalung Secondary Education Service Area Office. The results showed that: 1. The innovative leadership of school administrators in the Thailand 4.0 Era, according to the opinions of teachers under the Phatthalung Secondary Education Service Area Office, in both a whole aspect and each aspect, was at a high level. 2. Comparison of the innovative leadership of school administrators in the Thailand 4.0 Era, according to the opinions of teachers under the Phatthalung Secondary Education Service Area Office, classified by school size in both a whole aspect and each aspect, was significantly different at the .05 level. When classified by educational level and work experience in both a whole aspect and each aspect, there was no difference.

Keywords: Innovative leadership, The Thailand 4.0 Era, School administrator

บทนำ

โมเดลการพัฒนาประเทศ“ไทยแลนด์ 4.0” เป็นนโยบายที่มาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจจากยุคที่มีลักษณะของเศรษฐกิจที่เน้นภาคเกษตรกรรม สู่ยุคแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ความมั่งคั่ง มั่นคง

และยั่งยืน (เกษม เมฆินทรีย์, 2559 : 18 -20) โดยเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนโมเดลดังกล่าว คือ การศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่จะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียน ที่เปลี่ยนไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นเครื่องมือกระตุ้นการเรียนรู้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียน สร้างสรรค์นวัตกรรมและการวิจัยด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ทิพวรรณ ล้วนปสิทธ์สกุล, 2562 : 57) ดังนั้นสิ่งที่ควรจะต้องดำเนินการ คือ การปรับปรุงตำราเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ต้องเปลี่ยนระบบการประเมินเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ตามทักษะในศตวรรษที่ 21 (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559) การพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถสร้างนวัตกรรมตามศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ผู้ศตวรรษที่ 21 ให้ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วในอีก 20 ปีข้างหน้า รวมทั้งภายใน 10 ปี ประเทศไทยต้องมีนวัตกรรมเป็นของตนเองโดยมีแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 เป็นกรอบ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ , 2560 : 75) รวมถึงสอดคล้องกับทิศทางในการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) บรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยใช้โมเดลไทยแลนด์ 4.0 ที่เน้นการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนวัตกรรม (Li , 2563 : 8) ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนนโยบายตามยุทธศาสตร์ทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อแผนการศึกษาแห่งชาติ

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยผู้บริหารจะต้องมีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ มีการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ที่มุ่งสู่นวัตกรรม สนับสนุนให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สร้างวัฒนธรรมและค่านิยมของสถานศึกษาที่จะสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรม โดยมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์แก่บุคลากร (ปรีวัฒน์ ยืนยิ่ง, 2563 : 338)โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 นั้น จำเป็นจะต้องมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ในการดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้นำถือเป็นศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่ม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มสูง มีบุคลิกภาพที่ดี มีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นปฏิบัติตามที่ต้องการได้ มีกระบวนการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้เขามีความเต็มใจ และกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมองปัญหา

และเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ มีการให้กำลังใจผู้ได้บังคับบัญชา (อินชา ทนกล้า, 2563 : 476).

จากที่กล่าวถึงความสำคัญของโมเดลไทยแลนด์ 4.0 ที่มีนวัตกรรมเป็นสิ่งที่ใช้ในการขับเคลื่อนประเทศไทย และความสำคัญในด้านการศึกษา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งถือเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 (วิชุดา บุญเทียม, 2565 : 176) โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจำเป็นจะต้องมีความชำนาญในการประยุกต์ ทั้งวิธีการคิด วิธีการทำงาน มีความซื่อสัตย์ และเปิดรับข้อมูลเพื่อเหตุผล ทาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีสารสนเทศ กระตุ้นให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานร่วมกันวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมและความต้องการของชุมชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาและพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ให้ได้ (นันทิยา ยัมรักษา , 2565 : 881) จึงกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลง และมองเห็นภาพลักษณ์ในอนาคตของสถานศึกษาตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งส่งผลต่อการบริหารการศึกษา ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของการศึกษาไทยในระดับสากล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนโมเดลไทยแลนด์ 4.0 (ปาริฉัตร นวนทอง , 2565 : 1436)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรที่มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ “ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ความเป็นไทย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีแนวทางการส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามได้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกขนาดในสังกัด และสะท้อนสภาพปัญหาพร้อมทั้งมีโครงการ กิจกรรม กระบวนการดำเนินงาน มีการสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานและขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม โดยมีจุดเน้นที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษามีรูปแบบหรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างได้ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการโดยใช้

นวัตกรรมหรือรูปแบบในการบริหารจัดการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และยังสอดคล้องกับพันธกิจข้อที่ 4 พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น มีความเป็นเลิศทางวิชาการและมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และพันธกิจข้อที่ 7 พัฒนาระบบบริหารจัดการสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมที่ทันสมัย และมีคุณภาพตามมาตรฐานตามหลักธรรมาภิบาลโดยการบริหารจัดการจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานั้นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนนโยบายและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมให้เหมาะสมกับภารกิจ มีความสามารถในการเผชิญปัญหา และทันต่อโลกในปัจจุบันเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถพัฒนาต่อยอดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง, 2565 : 1 - 4)

จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องขับเคลื่อนสถานศึกษาด้วยนวัตกรรมเพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมทางการศึกษา โดยจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเพื่อนำพาบุคลากรในสถานศึกษา ให้พร้อมที่จะดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาให้ตอบสนองต่อการศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาสำหรับใช้เป็นแนวทางในเป็นข้อมูลในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงจำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรของการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด 27 โรงเรียน จำนวน 883 คนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ในปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา โดยเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามสัดส่วนของขนาดสถานศึกษา และสุ่มครูในแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรมด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ การเปลี่ยนแปลง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุงมีการมุ่งเน้นสร้างนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้นวัตกรรม หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา เพราะนวัตกรรมเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (บริพัทธ์ สารผล, 2565: 128) และทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมี

ความสามารถในการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรมในสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบการปฏิบัติงานที่หลากหลาย พร้อมทั้งจะร่วมมือกับทุกฝ่าย มีการกำหนดทิศทางโครงสร้างสถานศึกษาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ให้มีความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ (ปาริฉัตร นวนทอง, 2565: 1439) สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยาภรณ์ พลเสนา (2564 : 212) เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ตั้งเป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องมี ผู้บริหารที่มีคุณธรรม จริยธรรมมีธรรมมาภิบาลที่ดีและรู้จักสร้างบรรยากาศในสถานที่ทำงานเพื่อให้ ครู บุคลากร นักเรียน เกิดการเรียนรู้และปรับตัวอย่างต่อเนื่องและสามารถสร้างผลงานที่ทำชื่อเสียงแก่ทางโรงเรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา บุญเทียม (2565 : 182 - 183) เรื่องการศึกษาภาวะเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์โดยการนำความรู้และทักษะใหม่ ๆ มาวางแผนและพัฒนาการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ มีการสร้างทีมงานด้วยวิธีการแนวใหม่ เพื่อสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา นอกจากนี้มีการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมผู้บริหารสถานศึกษามีสร้างบรรยากาศรูปแบบปฏิบัติงานที่หลากหลาย ซึ่งสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมาย เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาผู้บริหารสถานศึกษาถ่ายทอดแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ให้บุคลากรนำวิสัยทัศน์ไปปฏิบัติให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการบริหารสถานศึกษา ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและนำมากำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากสภาพปัจจุบันไปสู่การสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาได้พยายามขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายให้บุคลากรนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้นอกจากนี้ให้ความสำคัญกับค่านิยมของสถานศึกษาจากการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นสู่นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 115) เรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยผลการวิจัยพบว่าด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีส่วนใหญ่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างแรงจูงใจสูงด้วยความเชื่อส่วนบุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน การให้ความสำคัญกับค่านิยมอุดมการณ์ของโรงเรียนจากการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นสู่นวัตกรรมใหม่ ๆ มองเห็นภาพในอนาคตที่ดีกว่า

2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดริเริ่มนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการจัดการศึกษาในสถานศึกษา รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผลการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการทำงานของบุคลากรและประเมินความพึงพอใจของบุคลากรต่อการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษารวบรวมแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการมีทักษะการคิดสร้างสรรค์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมการจัดการศึกษาได้ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารสถานศึกษามีการหาข้อมูลสารสนเทศความรู้ใหม่ ๆ ที่แตกต่าง มาใช้พัฒนาสถานศึกษาอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มองสิ่งที่เกิดขึ้นต่างไปจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถคิดได้อย่างรวดเร็วรอบคอบ แสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน กระตุ้นให้ครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภริญา สายศิริสุข (2561 : 175) เรื่องศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมภูวนาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ผลการวิจัยพบว่าด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรอบรู้

ความสามารถในการปฏิบัติงาน คิดกว้าง คิดไกล คิดอย่างสร้างสรรค์ มองสิ่งที่เกิดขึ้นต่างไปจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถคิดได้อย่างรวดเร็วรอบคอบ มุ่งการทำงานร่วมกันเป็นทีม ไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีมนุษยสัมพันธ์และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

3. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับบุคลากรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน มีการถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนวัตกรรมที่พัฒนาาร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดแนวคิดในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรมีการประชุมชี้แจงเพื่อกำหนดเป้าหมายทางด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อบุคลากร มีการส่งเสริมสนับสนุน และกำกับติดตามเพื่อให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินผล สอบถามความพึงพอใจต่อการทำงานเป็นทีม และการมีส่วนร่วมของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง ส่วนใหญ่มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายฝ่ายเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ดีเพิ่มขึ้นเนื่องจากการคิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบทุกด้าน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทำให้บุคลากรรวมถึงชุมชนรู้สึกมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์นั้นตลอดจนมีสิทธิในการเสนอแนะความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของปวีณา กันถิน (2560 : 1833 - 1834) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ ตามทัศนะของครูในพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงานและทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างเป็นทีม โดยบูรณาการความร่วมมือจากหลายฝ่าย เพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่ดีเพิ่มขึ้น เนื่องจากการคิดวิเคราะห์อย่างรอบคอบทุกด้าน เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกันมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ครูรู้สึกมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์นั้น

4. ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตาม ประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ พร้อมมีการติดตามผล ทั้งความสำเร็จและล้มเหลวจากการเปลี่ยนวิธีการใหม่ๆ รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษาใหม่ๆ ในการปฏิบัติงานและผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการทดลองนำ

นวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการความเสี่ยงโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหุ ส่วนใหญ่ร่วมกันกับครูในการวางแผนบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ตลอดจนวางมาตรการรองรับในกรณี ที่เกิดความผิดพลาดหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูลงนำวิธีการหรือแนวคิดใหม่ ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้ครูสามารถค้นพบวิธีการหรือแนวคิดใหม่ในระหว่างการทดลองใช้ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด จนกระทั่งเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ว่าวิธีการดังกล่าวใช้แล้วได้ผลจริงจึงจะสามารถเรียกวิธีการหรือแนวคิดใหม่ๆ เหล่านั้นได้ว่าเป็นนวัตกรรม โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้ร่วมกันวางแผนบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ตลอดจนวางมาตรการรองรับในกรณีที่เกิดความผิดพลาดหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป้าประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา บุญเทียม (2565 : 182 - 183) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารความเสี่ยงโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้ครูลงนำวิธีการหรือแนวคิดใหม่ ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้ครูสามารถค้นพบวิธีการหรือแนวคิดใหม่ในระหว่างการทดลองใช้ได้อย่างไม่มีข้อจำกัด จนกระทั่งเกิดผลลัพธ์เชิงประจักษ์ว่าวิธีการดังกล่าวใช้แล้วได้ผลจริง จึงจะสามารถเรียกวิธีการหรือแนวคิดใหม่ๆ เหล่านั้นได้ว่าเป็นนวัตกรรม โดยผู้บริหารและครู ได้ร่วมกันวางแผนบริหารความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมไปทดลองใช้ ตลอดจนวางมาตรการรองรับในกรณีที่เกิดสถานการณ์

5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการบริหารงานแบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บุคลากรพัฒนานวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อนำไปสร้างนวัตกรรมเป็นของตนเอง รองลงมา ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจ เสริมแรงและให้รางวัลกับบุคลากรที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมและสร้างผลงานที่มีคุณค่าให้แก่สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนการแสวงหา

ความรู้และทักษะใหม่ๆ ของบุคลากร เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อนำไปสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเป็นของตนเอง เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง ส่วนใหญ่พร้อมที่จะร่วมมือกับทุกฝ่าย มีการกำหนดทิศทางโครงสร้างสถานศึกษาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาสถานศึกษาให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในองค์กรตลอดจนมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษาอีกทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของเบญจมาศ ขวาทไทย (2565 : 207 - 215) เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่สามารถสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ในทุก ๆ ฝ่าย เกิดการพูดคุยปรึกษาหารือ ระดมสมองสร้างบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ พร้อมด้วยทรัพยากรต่างๆ เครื่องมือที่พร้อมจะสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการแบ่งปันความรู้ ความคิด จนเกิดรวบรวม เชื่อมโยงเกิดการพูดคุยปรึกษาหารือ ระดมสมองความรู้ต่าง ๆ ผลักดันให้เกิดการจัดการความรู้ในองค์กรอย่างจริงจัง

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพหูลง มีทักษะการบริหารที่ทันสมัย มีความเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี และมีการบริหารจัดการด้านทรัพยากรที่มีความจำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนและการทำงาน ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ อีกทั้งยังสนับสนุนให้บุคลากรสร้าง นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จึงมีความเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ อาษาลิงห์ (2566 : 154) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี

เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ .05

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรให้เข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มและพัฒนาทักษะในด้านต่างๆมากยิ่งขึ้น อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษายังปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทำให้บุคลากรทุกคนได้รับความเสมอภาค มีการปรึกษาหารือ เข้าใจถึงกระบวนการต่างๆ จึงทำให้ข้าราชการครูต่างรับทราบถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาได้ใกล้เคียงกัน เป็นสาเหตุที่ทำให้ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริฉัตร นวนทอง (2564 : 102) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามความคิดเห็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพัทลุง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ถึงแม้ว่าสถานศึกษาขนาดต่างกันจะได้รับนโยบาย และเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้เป็นแนวทางเดียวกันหมดแต่ในการบริหารงานย่อมแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละขนาดสถานศึกษา เนื่องจากความพร้อมในหลายๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ จีรภา ประพันธ์พัฒน์ (2560 : 77 - 98) เรื่องการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี โดยผลการวิจัยพบว่า และผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาศ ขาวไทย (2565 : 207 - 215) เรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม

ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- เกษม เมฆินทร์ย. (2559). *ยุทธศาสตร์และการปฏิรูปสู่ การเป็นไทยแลนด์ 4.0*. กรุงเทพฯ : สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทิพวรรณ ถ้วนปัสถีสกุล. (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. บรรยายพิเศษ ใน การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2559. ณ ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทราศูนย์ราชการ และคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ.
- นันทยา ยิ้มรักษา. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์*. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย.สถาบันเทคโนโลยีนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัยแห่งสุวรรณภูมิ. 6(3):880 - 891.
- บริพัฒน์ สารผล. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เบญจมาศ ขวาทไทย. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 19(39) : 207 - 215.
- ปวีณา กันดิน. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. วารสารฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(3) :1833-1848.

- ปาริฉัตร นวนทอง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. *วารสารการประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 13 มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*. 13 : 1434 – 1449.
- ปิยาภรณ์ พลเสนา. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 6(1) :207-222.
- ภริญา สายศิริสุข. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตปฎิยงภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4. *บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- วิชุดา บุญเทียม. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 8(1) : 174 - 189.
- สุวัฒน์ อาษาสิงห์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*. 3(6) : 447 – 458.
- อโนชา ทนกล้า. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*. 6(2) : 473 – 495.
- Li, Q. (2563). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยการสร้างสรรค์นวัตกรรมจากงานประจำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *รายงานวิจัย. กองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*.

